

Una història d'humanitat. El brigadista Jim Higgins va salvar la vida d'un xiquet durant els bombardejos a Corbera d'Ebre el 1938

L'autora canadenca Janette Higgins amb les memòries del seu pare, a Gandesa. FOTO: J. REVILLAS

La filla del «soldat alt» torna als espais de la batalla de l'Ebre

MARINA PALLÁS CATURLA
GANDESA

La història del brigadista que va salvar la vida d'un xiquet en els bombardejos de Corbera d'Ebre és probablement una de les històries més belles de la Batalla de l'Ebre. Com aquesta n'hi deuen haver moltes encara per descobrir i ajuden a comprendre l'horror de la guerra, però també la humanitat de la mateixa i com va lligar el destí de persones aparentment inconnexes per sempre.

Els pares del xiquet Manuel Álvarez, que vivia a Tarragona, van decidir enviar-lo amb els seus tiets a Corbera d'Ebre. «Es pensaven que a un poble estaria més segur que a les ciutats, que havien començat a bombardejar»,

explica el mestre jubilat i estudiós de la història local Joan Antonio. Sense saber-ho, van enviar el xiquet, d'11 anys, al cor de la batalla més cruenta de la Guerra Civil espanyola.

Aquell juliol de 1938, les bombes de la Legió Cóndor van començar a caure sobre el poble. En l'intent de fugir d'elles, el xiquet va acabar refugiant-se amb una altra jove, que va morir, a una caseta a la vora del dipòsit de l'aigua, que va acabar saltant pels aires. Álvarez, ferit a les cames, va ser arrossegat per l'aigua i el fang fins que un soldat canadenc el va poder treure i portar-lo en braços cap a un celler convertit en centre d'auxili. Després va ser traslladat a la cova-hospital de Santa Llúcia de la Bisbal de Fal-

set. El petit Álvarez apareix fotografiat al llit en aquest hospital, en una de les moltes fotos que el reconegut Alec Wainman va prendre mentre va estar com a voluntari amb la Unitat Mèdica Britànica. Però aquesta foto no seria descoberta fins molts anys després, pel fill de Wainman. «Ni un ni l'altre sabien de l'existència d'aquestes fotos», relata Antonio. Tot el que sabia Álvarez és que un soldat canadenc li havia salvat la vida i va decidir dedicar la seua a buscar-lo. «L'única dada que tenia era que havia sigut un soldat del Canadà i prou. Era com buscar una agulla en un paller», diu Antonio. Ja de jove, Álvarez es va enrolar en la marina mercant i finalment va poder aconseguir emigrar al Canadà.

El soldat que el va salvar es deia Jim Higgins i formava part de batalló Mackenzie-Papineau. Higgins havia explicat entre els veterans que havia salvat un xiquet durant la Guerra Civil espanyola, però no recordava el nom del poble. Higgins tenia 71 anys quan finalment Álvarez va localitzar-lo i es va poder trobar amb ell, el 1978 a Peterborough, Ontario, i li va agrair que el sabés aquell dia d'horror. Havien passat 40 anys. Amb aquesta història de vida, Álvarez va escriure el llibre *El soldado Alto*.

Ara, la filla de Jim Higgins ha tornat a Corbera d'Ebre, després d'anys de treball i documentació, per presentar la traducció al castellà del llibre del seu pare *Jim Higgins. Luchando por la democracia. Memorias de un activista canadiense en la guerra civil española* (Prensas de la Universidad de Zaragoza). Higgins va arribar a Espanya com a voluntari per combatre el feixisme i va escriure ja una part molt important de les seues vivències l'any 1939.

«Volia venir aquí per honorar la memòria del meu pare i de la gent d'Espanya. Ell se sentia molt proper a la gent d'Espanya», declara Janette Higgins. «La història del meu pare és sols una d'específica, però serveix per fer-se una idea sobre els brigadistes internacionals, per tot el que van passar i de per què van venir a Espanya».